

YARGITAY · CEZA GENEL KURULU

ATM'de unutulmuş kartla para çekme: Genel Kurul kararı ve savunma hakkı

MAHKEME Yargıtay Ceza Genel Kurulu	ESAS 2024/187	KARAR 2026/27	TARİH 14.01.2026
---------------------------------------	------------------	------------------	---------------------

Özet

Katılan, ATM'den 100 TL çektikten sonra eşine ait banka kartını cihazda unutarak ayrılmış; kısa süre sonra aynı ATM'ye gelen sanık kartın içeride kaldığını ve hesabın açık olduğunu fark ederek önce 500, ardından 400 TL çekmiş, para ve kartı alarak olay yerinden ayrılmıştır. Vezirköprü Asliye Ceza Mahkemesi sanığı TCK m. 245/1 uyarınca banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçundan mahkûm etmiş; Yargıtay 8. Ceza Dairesi, sanığın kartı almaya ve kullanmaya yönelik hareketi bulunmadığını, hedefinin yalnızca para olduğunu ve eylemin TCK m. 141/1'deki hırsızlık suçunu oluşturduğunu belirterek hükmü bozmuştur. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı ise ATM üzerinden bilişim sisteminin kullanıldığını ileri sürerek hırsızlığın nitelikli hâlinin oluştuğunu savunarak itiraz etmiştir.

Ceza Genel Kurulu, suç vasfı sorununa girmeden önce Yargıtay İç Yönetmeliği'nin 27. maddesi uyarınca ön usul sorununu incelemiştir: başka bir suçtan ceza infaz kurumunda bulunan ve duruşmadan başışık tutulma isteğinde bulunmayan sanık, hükmün açıklandığı 21.01.2016 tarihli son oturuma getirilmeden yokluğunda mahkûm edilmiştir. Genel Kurul bunu savunma hakkının sınırlandırılması saydığından itirazı değişik gerekçeyle kabul etmiş, Özel Dairenin bozma kararını kaldırmış ve hükmü, bu usul nedeniyle diğer yönleri incelenmeksizin bozmuştur (14.01.2026, oybirliği).

Karar metni

Yargıtay

CEZA GENEL KURULU

Esas Numarası: 2024/187

Karar Numarası: 2026/27

Karar Tarihi: 14.01.2026

KARARI VEREN

YARGITAY DAİRESİ : 8. Ceza Dairesi

MAHKEMESİ : Asliye Ceza

SAYISI : 501-53

I. HUKUKİ SÜREÇ

Banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçundan sanığın 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 245/1, 62/1, 52/2, 53... /6. maddeleri uyarınca 2 yıl 6 ay hapis ve 80 TL adli para cezası ile cezalandırılmasına, hak yoksunluğuna ve cezasının mükerrirlere özgü infaz rejimine göre çektirilmesine ilişkin Vezirköprü Asliye Ceza Mahkemesince verilen 21.01.2016 tarihli ve 501-53 sayılı hükmün, sanık müdafî tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 8. Ceza Dairesince 23.11.2023 tarih ve 2851-9098 sayı ile; "...sanığın katılana ait banka kartını alıp kullanmaya yönelik hareketi bulunmayıp hedefinin sadece paraya yönelik olduğu, menkul mal niteliğinde olan paranın zilyedinin rızası dışında alıkonulması nedeniyle eyleminin, hükümden sonra 02.12.2016 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6763 sayılı Kanun'un 34 üncü maddesi ile değişik, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun (5271 sayılı Kanun) 253 üncü maddesi ve maddeye eklenen fıkraya göre, uzlaştırma kapsamına alınan, 5237 sayılı Kanun'un 141 inci maddesinin birinci fıkrasında düzenlenen hırsızlık suçunu oluşturduğu gözetilmeden, suç vasfında yanılığa düşülerek yazılı şekilde 5237 sayılı Kanun'un 245 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen 'banka veya kredi kartının izinsiz kullanılması suretiyle yarar sağlama' suçundan hüküm kurulması," isabetsizliğinden bozulmasına karar verilmiştir.

II. İTİRAZ SEBEPLERİ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 28.12.2023 tarih ve 100271 sayı ile; "...ATM üzerinden gerçekleştirilen eylemde bilişim sisteminin kullanıldığı, parayı temsil eden veriler üzerinde yine bilişim sistemi kullanılmak suretiyle, sistem üzerinde bir değişiklik yapılarak haksız çıkar elde edildiğinin anlaşılması karşısında, sanığın kanıtlanan eyleminde hırsızlık suçunun nitelikli hâlinin oluştuğu," görüşüyle itiraz yoluna başvurmuştur.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 308. maddesi uyarınca inceleme yapan Yargıtay 8. Ceza Dairesince 11.03.2024 tarih, 5227-2276 sayı ve oy çokluğu ile; itiraz nedeni yerinde görülmediğinden bahisle Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

III. UYUŞMAZLIK KONUSU

Özel Daire çoğunluğu ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; katılanın, 26.02.2014 tarihinde Akbank'a ait ATM'ye gelerek saat 11.32'de 100 TL çektikten sonra eşine ait banka kartını cihazda unutarak ayrıldığı, kısa süre sonra aynı ATM'ye işlem yapmak için gelen sanığın kartın ATM içinde kaldığını ve hesabın açık olduğunu fark ederek işleme devam edip saat 11.33'de 500, 11.34'te ise 400 TL çektiği, ardından para ve kartı alarak olay yerinden uzaklaştığı anlaşılan olayda; sanığın eyleminin hukuki niteliğinin belirlenmesine ilişkin olup eylemin TCK'nın 141/1. maddesinde düzenlenen hırsızlık suçunu oluşturduğunun kabulü hâlinde dava zamanaşımının gerçekleşip gerçekleşmediğinin ayrıca değerlendirilmesi gerekmekte ise de Yargıtay İç Yönetmeliği'nin 27. maddesi uyarınca öncelikle; yargılama aşamasında başka bir suçtan hükümlü olarak ceza infaz kurumunda bulunan ve duruşmadan başışık tutulma hususunda beyanı bulunmayan sanığın, hükmün açıklandığı oturuma katılımı sağlanmadan karar verilmesinin savunma hakkının kısıtlanması niteliğinde olup olmadığının tartışılması gerekmektedir.

IV. OLGULAR

İncelenen dosya kapsamına göre;

Vezirköprü Cumhuriyet Başsavcılığının 14.07.2015 tarihli ve 496-450 sayılı iddianamesi ile sanık hakkında banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçundan cezalandırılması istemiyle kamu davası açıldığı,

Yerel Mahkemece sanığın sorgusunun, müdafinin de hazır bulunduğu 21.10.2015 tarihli oturumda ses ve görüntü bilişim sistemi (SEGBİS) ile gerçekleştirildiği ancak sorgusu sırasında sanığa duruşmalardan başışık tutulmak isteyip istemediğinin sorulmadığı, sanığın da duruşmalardan başışık tutulmak istediği yönünde herhangi bir beyanının bulunmadığı, müdafinin hazır bulunduğu 21.01.2016 tarihli oturumda duruşmanın bitirilerek sanığın yokluğunda banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçundan mahkûmiyet hükmü kurulduğu,

Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) üzerinden yapılan incelemede; sanığın hükmün kurulduğu 21.01.2016 tarihinde Marmara 5 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda başka bir suçtan hükümlü olarak bulunduğu,

Anlaşılmaktadır.

V. GEREKÇE

A) İlgili Mevzuat ve Ön Soruna İlişkin Açıklamalar

Sanık hazır olmaksızın duruşma yapılamayacağı kuralını düzenleyen CMK'nın "Sanığın duruşmada hazır bulunmaması" başlıklı 193. maddesinin birinci fıkrası; "Kanunun ayrıkt tuttuğu hâller saklı kalmak üzere, hazır bulunmayan sanık hakkında duruşma yapılmaz. Gelmemesinin geçerli nedeni olmayan sanığın zorla getirilmesine karar verilir." hükmünü amirdir.

Bu kuralın istisnaları da aynı maddenin ikinci fıkrasında uygulama tarihi itibarıyla; "Sanık hakkında, toplanan delillere göre mahkûmiyet dışında bir karar verilmesi gerektiği kanısına varılırsa, sorgusu yapılmamış olsa da dava yokluğunda bitirilebilir.",

194) maddenin ikinci fıkrasında; "Sanık savuşur veya ara vermeyi izleyen oturuma gelmezse, önceden sorguya çekilmiş ve artık hazır bulunmasına mahkemece gerek görülmezse, dava yokluğunda bitirilebilir.",

195) maddede; "Suç, yalnız veya birlikte adlî para cezasını veya müsadereyi gerektirmekte ise; sanık gelmese bile duruşma yapılabilir. Bu gibi hâllerde sanığa gönderilecek davetiyede gelmese de duruşmanın yapılacağı yazılır.",

200) maddenin birinci fıkrasında; "Sanığın yüzüne karşı suç ortaklarından birinin veya bir tanığın gerçeği söylemeyeceğinden endişe edilirse, mahkeme, sorgu ve dinleme sırasında o sanığın mahkeme salonundan çıkarılmasına karar verebilir.",

204) maddesinde; "Davranışları nedeniyle, hazır bulunmasının duruşmanın düzenli olarak yürütülmesini tehlikeye sokacağı anlaşıldığında sanık, duruşma salonundan çıkarılır. Mahkeme, sanığın duruşmada hazır bulunmasını dosyanın durumuna göre savunması bakımından zorunlu görmezse, oturumu yokluğunda sürdürür ve bitirir. Ancak, sanığın müdafii yoksa, mahkeme barodan bir müdafii görevlendirilmesini ister. Oturuma yeniden alınmasına karar verilen sanığa, yokluğunda yapılan işlemler açıklanır.",

Şeklinde gösterilmiştir.

Uyuşmazlığın çözümüne ışık tutan "Sanığın duruşmadan başışık tutulması" başlıklı 196. maddesi ise;

"(1) Mahkemece sorgusu yapılmış olan sanık veya bu hususta sanık tarafından yetkili kılındığı hâllerde müdafii isterse, mahkeme sanığı duruşmada hazır bulunmaktan başışık tutabilir.

(2) Sanık, alt sınırı beş yıl ve daha fazla hapis cezasını gerektiren suçlar hariç olmak üzere, istinabe suretiyle sorguya çekilebilir. Sorgu için belirlenen gün, Cumhuriyet savcısı ile sanık ve müdafiiine bildirilir. Cumhuriyet savcısı ile müdafinin sorgu sırasında hazır bulunması zorunlu değildir. Sorgusundan önce sanığa, ifadesini esas mahkemesi huzurunda vermek isteyip istemediği sorulur.

(3) Sorgu tutanağı duruşmada okunur.

(4) Yukarıdaki fıkralar içeriğine göre sanığın aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle sorgusunun yapılabilmesi olanağının varlığı hâlinde bu yöntem uygulanarak sorgu yapılır.

(5) Hastalık veya disiplin önlemi ya da zorunlu diğer nedenlerle yargılamanın yapıldığı yargı çevresi dışındaki bir hastahane veya tutukevine nakledilmiş olan sanığın, sorgusu yapılmış olmak koşuluyla, hazır bulundurulmasına gerek görülmeyen oturumlar için getirilmemesine mahkemece karar verilebilir.

(6) Yurt dışında bulunan sanığın, belirlenen duruşma tarihinde hazır bulunmasının zorluğu halinde, bu tarihten önce duruşma açılarak veya istinabe suretiyle sorgusu yapılabilir." şeklinde iken 25.08.2017 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 694 sayılı Olağanüstü Hâl Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 147. maddesi ile anılan maddenin dördüncü fıkrası; "Hâkim veya mahkemenin zorunlu gördüğü durumlarda, aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle yurt içinde bulunan sanığın sorgusu yapılabilir veya duruşmalara katılmasına karar verilebilir." şeklinde değiştirilmiş ve bu değişiklik 08.03.2018 tarihinde yürürlüğe giren 7078 sayılı Olağanüstü Hâl Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'un 142. maddesi ile kanunlaşmıştır.

Maddenin birinci fıkrasında, mahkemece sorgusu yapılmış olmak şartıyla sanığın veya bu hususta sanık tarafından yetkili kılındığı hâllerde müdafinin istemi ile duruşmada hazır bulunmaktan bağışık tutulabileceği kabul edilmiş,

Beşinci fıkrasında ise hastalık veya disiplin önlemi ya da zorunlu diğer nedenlerle yargılamanın yapıldığı yargı çevresi dışındaki bir hastane veya tutukevine nakledilmiş olan sanığın, sorgusu yapılmış olmak şartıyla, hazır bulundurulmasına gerek görülmeyen oturumlar için getirilmemesine mahkemece karar verilebileceği düzenlenmiştir.

Her iki fıkra da sanığın sorgusunun yapılmış olması hâli bağışık tutulmanın şartı olarak belirtilmiş, ancak sanığın sorgusunun ne şekilde yapılacağı hususunda iki fıkra da herhangi bir açıklamaya yer verilmemiş olup bu konu maddenin ikinci fıkrasında düzenlenmiştir.

Bu düzenlemeye göre, alt sınırı beş yıldan az hapis cezasını gerektiren bir suçtan yargılanan sanığa, sorgusundan önce ifadesini esas mahkemesi huzurunda vermek isteyip istemediği sorulduktan sonra istinabe suretiyle sorguya çekilebilecektir. Alt sınırı beş yıl ve daha fazla hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı ise sanıkların sorgusunun mutlaka yargılamayı yapan mahkemece gerçekleştirilmesi zorunludur. CMK'nın 196/4. maddesi kapsamında yapılan sorgunun da yargılama mahkemesince yapıldığı gözetilmelidir. Sorgusundan önce sanığa, ifadesini yargılamayı yapan mahkeme huzurunda vermek isteyip istemediğinin sorulmaması veya sorulması üzerine duruşmadan bağışık tutulmak istemediğini belirtmesine karşın istinabe ile alınan ifadesiyle yetinilmesi savunma hakkının sınırlanması sonucunu doğuracaktır.

Sanığın duruşmada hazır bulunabilmesi, yükümlülük yönü olmakla birlikte öncelikle kendisi açısından bir hak olup bu hak adil yargılanma hakkının temel unsurlarından birini oluşturmaktadır. Tarafı olduğumuz ve onaylamakla iç hukuk mevzuatına dahil ettiğimiz Avrupa İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması Sözleşmesi'nin "Adil yargılanma hakkı" başlıklı 6. maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendinde, sanığın en azından kendi kendini savunma hakkı bulunduğu belirtilmekle, mahkeme huzurunda doğrudan savunmasını yapabilmesi için duruşmada hazır bulunma hakkının varlığı da zımnen kabul edilmiştir. Kendisi yönünden hak olarak düzenlendiği kabul edilen bir hususta sanığın, bu hakkı ne şekilde kullanacağı konusunda hiçbir insiyatifinin olmadığı kabulü hâlinde hakkın varlığından da söz edilemeyecektir.

Nitekim, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin 12... tarihli Colozza ve Rubinat/İtalya ile 25... tarihli Zana/Türkiye kararlarında, sözleşmeyle garanti altına alınan bir hakkın kullanılmasından vazgeçilmesinin, bunun açıkça söylenmesiyle mümkün olabileceği belirtilmiş olup buna göre sanığın duruşmada hazır bulunma hakkından feragat etmesi de ancak bu hususu açıkça söylemesiyle mümkün olacaktır. Ceza Genel Kurulunun 31.01.2017 tarihli ve 449-32 sayılı ile 03.04.2018 tarihli ve 851-144 sayılı kararlarında da aynı sonuca ulaşılmıştır.

B) Hukuki Değerlendirme

Marmara 5 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda başka bir suçtan hükümlü olarak bulunan ve Mahkemeye yapılan sorgusu sırasında duruşmadan başışık tutulma isteğinde bulunmayan sanığın, hükmün açıklandığı 21.01.2016 tarihli son oturumda hazır bulundurulmayıp yokluğunda yargılama yapılarak mahkûmiyetine karar verilmesi savunma hakkının sınırlandırılması niteliğindedir.

Bu itibarla, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının değişik gerekçe ile kabulüne karar verilmelidir.

VI. KARAR

Açıklanan nedenlerle;

- 1) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının değişik gerekçe ile **KABULÜNE**,
- 2) Yargıtay 8. Ceza Dairesinin 23.11.2023 tarihli ve 2851-9098 sayılı bozma kararının **KALDIRILMASINA**,
- 3) Vezirköprü Asliye Ceza Mahkemesinin 21.01.2016 tarihli ve 501-53 sayılı hükmünün, saptanan bu usulü nedenden dolayı diğer yönleri incelenmeksizin **BOZULMASINA**,
- 4) Dosyanın, mahalline gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına **TEVDİİNE**, 14.01.2026 tarihinde yapılan müzakerede oy birliğiyle karar verildi.

Çevrimiçi sürüm: <https://burakucuncu.com.tr/karar/yargitay-ceza-genel-kurulu-2024-187-atm-banka-karti-savunma-hakki>

Resmî kaynak: karararama.yargitay.gov.tr